

str. 2

PROGRAM WIFI4EU

OD 7. NOVEMBRA 2018 MÔŽU OBCE V EÚ

POŽIADAŤ O BEZPLATNÉ

WI-FI HOTSPOTY VO VEREJNÝCH PRIESTOROCH

str. 4

POHĽAD NA ZDRAVIE V EURÓPE

PREVENČIA A OCHRANA PRE DLHŠÍ A

ZDRAVŠÍ ŽIVOT

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | November 2018

JESENNÁ HOSPODÁRSKA PROGNOZA

RAST V EUROZÓNE SA MÁ SPOMALIŤ Z 10-ROČNÉHO MAXIMA

Rast v eurozóne sa má spomaliť z úrovne 2,4 % v roku 2017 na 2,1 % v roku 2018, pričom v rokoch 2019 a 2020 treba počítať s ďalším poklesom na 1,9 %, resp. 1,7 %. Rovnaký vývoj sa očakáva v EÚ27, v prípade ktorej prognóza rastu dosahuje v roku 2018 úroveň 2,2 %, v roku 2019 úroveň 2,0 % a v roku 2020 úroveň 1,9 %. Ak nedôjde k významnejším udalostiam, Európa by mala naďalej rásť, hoci pomalším tempom, a nezamestnanosť klesať. Tento scenár však závisí od čoraz väčšieho počtu vzájomne prepojených rizík. Celková inflácia má v prognózovanom období zostať mierna.

V eurozóne by mala dosiahnuť 1,8 % v rokoch 2018 a 2019 hlavne v dôsledku zvýšenia cien ropy. Predpokladá sa, že deficit verejných financií eurozóny bude v tomto roku naďalej klesať voči HDP, a to vďaka nižším úrokovým výdavkom. Deficit verejných financií eurozóny sa má podľa predpokladov zvýšiť z 0,6 % HDP v roku 2018 na 0,8 % v roku 2019, pričom v roku 2020 klesne na 0,7 %. Deficit verejných financií EÚ27 sa má podľa očakávaní zvýšiť z 0,6 % HDP v roku 2018 na 0,8 % v roku 2019, pričom v roku 2020 klesne na 0,6 %. V eurozóne a takmer vo všetkých členských štátoch sa bude podľa prognóz naďalej znižovať pomer dlhu k HDP. Tento by mal v eurozóne klesnúť z úrovne

86,9 % v roku 2018 na 84,9 % v roku 2019 a 82,8 % v roku 2020. V prípade Slovenska Európska komisia predpokladá, že hospodársky rast sa ďalej zvýši zo 4 % v roku 2018 na 4,1% v 2019. Súkromná spotreba ťahaná rastom plátov a zamestnanosti zostane hlavným prispievateľom rastu. V roku 2020 by sa v dôsledku spomalenia vývozov mal spomaliť aj hospodársky rast na 3,5%. Nezamestnanosť klesá na rekordne nízku úroveň 6,9% v roku 2018 a očakáva sa jej ďalší pokles na 6% do roku 2020. Rastúce mzdy a silná domáca spotreba ťahajú hore aj infláciu a to na 2,6% v rokoch 2018 a 2019. Deficit verejných financií sa znížil na 0,8% v roku 2017 a má ďalej klesať.

MAROŠ ŠEFČOVIČ PRINESIE EURÓPSKYM SOCIALISTOM NOVÉ TÉMY

Podpredseda EK Maroš Šefčovič sa rozhodol podporiť kandidatúru Fransa Timmermansa na pozíciu hlavného volebného lídra PES. Súčasný prvý podpredseda EK, pochádzajúci z Holandska, tak zostáva jej jediným kandidátom. Maroš Šefčovič pritom zásadne ovplyvní volebný program európskych socialistov a rozšíri ho o nové témy. „Nielen ako politikovi a diplomatovi, ale aj ako športovcovi mi je blízka tímová spolupráca a viem uprednostniť spoločný záujem a spoločné ciele nad osobnými. Absolvovali sme viacero diskusií v rámci PES a zhodujeme sa, že energiu nechceme strácať na vnútorné procesy či súťaženie, ale na prípravu silnej kampane s využitím potenciálu nás oboch, Fransa ako hlavného volebného lídra a mňa ako hlavného koordinátora pre programové priority,“ vysvetlil Maroš Šefčovič.

PROGRAM WIFI4EU

OD 7. NOVEMBRA 2018 MÔŽU OBCE V EÚ POŽIADAŤ O BEZPLATNÉ WI-FI HOTSPOTY VO VEREJNÝCH PRIESTOROCH

Európska komisia vyhlásila začiatkom novembra 2018 výzvu na predkladanie žiadostí v rámci programu WiFi4EU. Výzva je určená pre obce alebo skupiny obcí v EÚ. Rozpočet tohto programu do roku 2020 je 120 miliónov EUR, ktoré sú určené pre cca. 8 000 obcí v celej EÚ. S cieľom spracovať veľký počet žiadostí z celej Európy je postup podávania žiadostí jednoduchý a plne elektronický. Obce, ktoré sa zaregistrovali na portáli WiFi4EU, budú môcť jedným kliknutím požiadať o poukaz WiFi4EU v hodnote 15 000 EUR. Poukaz budú môcť obce použiť na zriadenie pripojenia Wi-Fi vo verejných priestoroch (vrátane radníc, verejných

knižníc, múzeí, verejných parkov alebo námestí. Komisia vyberá projekty v poradí, v akom boli predložené. V rámci nadchádzajúcej výzvy dostane poukaz WiFi4EU prvých 2 800 obcí, pričom každý členský štát EÚ dostane aspoň 15 poukazov. V nasledujúcich dvoch rokoch budú vyhlásené ďalšie tri výzvy, približne raz za 6 mesiacov. Siete financované cez program WiFi4EU budú sprístupnené bez poplatku, reklám a zberu údajov.

EURÓPSKA INICIATÍVA OBČANOV

KOMISIA ZAREGISTROVALA INICIATÍVU ZAMERANÚ NA OZNAČOVANIE POTRAVÍN

Na podnet občanov EÚ Európska komisia odsúhlasila registráciu ďalšej európskej iniciatívy občanov s názvom „Povinné označovanie potravín ako nevegetariánske/vegetariánske/vegánske“. V iniciatíve sa uvádza, že „vegetariáni a vegáni majú problém s identifikáciou vhodných potravín v EÚ a musia podrobne skúmať ich zloženie, aby zistili, či sú pre nich vhodné alebo nie. Okrem toho musia venovať zvýšenú pozornosť zložkám, pri ktorých nie je jasné, či sú rastlinného alebo živočíšneho pôvodu.“

Organizátori vyzývajú EK, aby navrhla povinné obrazové označenia na všetkých potravinových výrobkoch, ktoré by označovali, či sú výrobky nevegetariánske, vegetariánske alebo vegánske. Rozhodnutie EK zaregistrovať túto iniciatívu sa týka len právnej prípustnosti návrhu. V tomto štádiu Komisia neanalyzuje jej obsah. Registrácia tejto iniciatívy sa uskutočnila 12. novembra 2018, pričom organizátori iniciatívy budú mať následne jeden rok na to, aby zozbierali podpisy na jej podporu.

Ak sa im v priebehu roka podarí získať pre iniciatívu jeden milión vyhlásení o podpore pochádzajúcich z najmenej siedmich rôznych členských štátov, Komisia sa k nej bude musieť do troch mesiacov vyjadriť.

EURÓPSKY DEŇ ANTIBIOTÍK 2018

MUSÍME SPOJIŤ SILY, ABY SME PRESTALI POUŽÍVAŤ ANTIBIOTIKÁ ZBYTOČNE

Európsky deň antibiotík 2018: musíme spojiť sily, abysme prestali používať antibiotiká zbytočne. V predvečer 11. Európskeho dňa antibiotík Komisia zverejnila výsledky novej štúdie Eurobarometra o znalostiach verejnosti o antibiotikách a trendoch ich používania. Zo štúdie vyplýva, že v používaní antibiotík došlo k pozitívnemu vývoju: 32 % ľudí uviedlo, že v posledných 12 mesiacoch brali antibiotiká, kým v prieskume z roku 2009 to bolo 40 %. Mnohé z týchto antibiotík sa však užívali zbytočne: 20 % antibiotík sa užívalo na chrípku alebo prechladnutie a 7 % ľudí ich bralo bez lekárskeho predpisu. 66 % respondentov vie, že je zbytočné užívať antibiotiká na

prechladnutie a takmer 43 percent je si vedomých, že antibiotiká sú neúčinné proti vírusom. Viac ako dve tretiny ľudí by radi získali viac informácií o antibiotikách. Minulý rok bol prijatý nový a komplexný akčný plán EÚ, v ktorom sa stanovujú ciele Komisie pre boj proti antimikrobiálnej rezistencii v rámci politik ľudského zdravia, zdravia zvierat a životného prostredia. **A aké vedomosti o antibiotikách majú Slováci?**

64% respondentov neužívalo antibiotiká posledných 12 mesiacov, 34% antibiotiká užilo. Až 55% si nesprávne myslí, že antibiotiká zabíjajú vírusy. Správnu odpoveď poznalo 39%. 58 % opýtaných vie, že nádchu

antibiotiká nevyliečia a až 91 percent respondentov vedelo, že zbytočné užívanie antibiotík znižuje ich účinky.

POHĽAD NA ZDRAVIE V EURÓPE

PREVENČIA A OCHRANA PRE DLHŠÍ A ZDRAVŠÍ ŽIVOT

Európska komisia a organizácia OECD spoločne uverejnili správu „Stručný pohľad na zdravie: Európa 2018“, prezentujúcu analýzy zdravotného stavu občanov EÚ a výkonnosti zdravotníctva v 28 členských štátoch, 5 kandidátskych krajinách a 3 krajinách krajín Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO). Cieľom je pomôcť členským štátom reagovať na výzvy a podporiť ich snahu na získavanie poznatkov. Spomenutá správa je prvým krokom v dvojročnom cykle, ďalej bude v roku 2019 nasledovať vypracovanie zdravotných profilov všetkých členských krajín EÚ, z ktorých vyplynú osobitné charakteristiky a posledným je séria diskusií v jednotlivých štátoch. *„Priemerná dĺžka života v EÚ je jednou z najvyšších na svete, ale nemali by sme zaspať na vavrínoch. Veľa životov sa môže zachrániť zvýšením úsilia na podporu zdravého životného štýlu,”* uviedol Komisár pre zdravie a bezpečnosť potravín Vytenis Andriukaitis. Priemerná dĺžka života v krajinách EÚ stabilne rastie, ale od roku 2011 sa značne spomalila. Veľké

rozdiely v priemernej dĺžke života pretrvávajú nielen medzi pohlaviami, ale aj v rámci sociálno-ekonomického postavenia ľudí. **Ako je to na Slovensku?**

Na Slovensku bola v roku 2016 predpokladaná dĺžka života 77 rokov, pričom európsky priemer je 81 rokov. Na Slovensku môže 30 ročný muž s vysokou úrovňou

vzdelania očakávať, že bude žiť o 15 rokov viac, v porovnaní s tým, keby dosiahol len nízku úroveň vzdelania. 30 ročná vzdelaná žena môže očakávať dlhší život o 7 rokov, v porovnaní so ženou s nízkou úrovňou vzdelania. Najčastejšou príčinou úmrtia na Slovensku sú ochorenia obehového systému a rakovina.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2018

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.